

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z HISTORII W KLASIE ÓSMEJ W ROKU SZKOLNYM 2025/26.

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

I PÓŁROCZE.

Temat lekcji	Zagadnienia, materiały nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postaci: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postaci: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydz-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postaci: Władysława	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (<i>Einsatzgruppen</i>) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postaci: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny	Uczeń: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski 	<p>Raginisa, Franciszka Kleeberga</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski 	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Fran- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: linia Maginota – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji, linia Mannerheima 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.

	<p>3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią</p> <p>4. Klęska Francji</p> <p>5. Bitwa o Anglię</p> <p>6. Wojna na Bałkanach</p>	<p>cję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940)</p> <p>– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.</p>	<p>Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941)</p> <p>– identyfikuje postaci: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a</p> <p>– wskazuje na mapie obszary zagrożone przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.</p> <p>– przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941</p> <p>– przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941</p> <p>– wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.</p>	<p>– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940),</p> <p>– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941</p> <p>– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941</p> <p>– opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie</p>	<p>– zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940)</p> <p>– identyfikuje postaci: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina</p> <p>– omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.</p>	
--	--	--	---	---	--	--

<p>TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: bitwy o Anglię (VII–X 1940) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla – wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Lew morski”, Enigma – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940), nalotu na Coventry (14 XI 1940) – identyfikuje postacie Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Żygalskiego – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię
<p>3. Wojna III Rzeszy z ZSRS</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowania do wojny 2. Atak niemiecki na ZSRS 3. Wielka Wojna Ojczyźniana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa” – zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana – zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, <i>Lend-Lease Act</i> – zna datę: blokady Leningradu (1941–1944) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS – przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej

	<p>4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta</p> <p>5. Walki o Leningrad i Stalingrad</p>	<p>(VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>– identyfikuje postać: Gieorgija Żukowa</p> <p>– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem</p> <p>– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki</p> <p>– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej</p> <p>– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.</p>	<p>– identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa</p> <p>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943</p> <p>– charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich</p>	<p>przez Niemcy na terenie ZSRS</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS</p>	
<p>4. Polityka okupacyjna III Rzeszy</p>	<p>1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych</p> <p>2. Ruch oporu w okupowanej Europie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Babi Jar, Ponary, cmentnicy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy wobec Holokaustu</p>

	<p>3. Polityka niemiecka wobec Żydów</p> <p>4. Holokaust</p> <p>5. Postawy wobec Holokaustu</p>	<p>– przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji</p>	<p>– zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942)</p> <p>– identyfikuje postaci: Adolfa Eichmanna, Ireny Sandlerowej</p> <p>– wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód</p> <p>– charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec</p> <p>– wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu</p> <p>– wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niósła pomoc Żydom</p> <p>– omawia bilans Holokaustu</p>	<p>kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy</p> <p>– zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942)</p> <p>– identyfikuje postaci: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera</p> <p>– wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie</p> <p>– przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów</p> <p>– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów</p>	<p>– zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942)</p> <p>– identyfikuje postaci: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika,</p> <p>– porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców</p>	
--	---	--	--	--	---	--

<p>5. Wojna poza Europą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma – zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943) – identyfikuje postać: Erwina Rommla – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie – wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji – omawia działania wojenne na morzach i oceanach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” – zna datę: nalotów na Maltę (1940–1942) – wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r. – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagañ na Oceanie Atlantyckim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny
-----------------------------	--	--	--	---	--	--

<p>6. Droga do zwycięstwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Bitwa na łuku Kurskim i jej następstwa 3. Walki na Sycylii i we Włoszech 4. Konferencja w Teheranie 5. Otwarcie drugiego frontu w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka – zna datę: podpisania <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Teheranie, operacja „Overlord” – zna daty: bitwy na łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944) – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa – zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzje podjęte pod- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Bagration” – identyfikuje postać: Clausa von Stauffenberga – przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii
-------------------------------	--	---	--	---	--	---

				<p>czas konferencji w Casablance</p> <p>– opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944</p>		
<p>Koniec II wojny światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład jałtański 2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie 4. Kapitulacja Japonii 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: ład jałtański</p> <p>– zna daty: konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze</p> <p>– zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim</p> <p>– omawia okoliczności kapitulacji Japonii</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków”</p> <p>– zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945),</p> <p>– identyfikuje postać: Douglasa MacArthura</p> <p>– charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944–1945</p> <p>– omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944),</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy</p>	<p>– ocenia założenia Ładu jałtańskiego</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I						
ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB – zna daty: podpisanie traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) – wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, „gądzinówka”, Akcja Specjalna „Kra-ków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – zna daty: Akcji Specjalnej „Kra-ków” (XI 1939), paszportyzacji (1940) – identyfikuje postać: Hansa Franka – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życie codzienne w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941) – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS	Uczeń: – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa

			<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej 	<p>kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy</p>		
<p>2. Władze polskie na uchodźstwie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej

		Polaków w kraju i na uchodźstwie	1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943) – identyfikuje postaci: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie	– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych		
3. Polskie Państwo Podziemne	1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa	

	<p>3. Działalność ZWZ-AK</p> <p>4. Polityczne podziały polskiego podziemia</p> <p>5. Polskie Państwo Podziemne</p>	<p>– zna datę: powstania AK (14 II 1942)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór</p> <p>– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa</p>	<p>RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja</p> <p>– zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940)</p> <p>– identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy</p> <p>– wskazuje na mapie rejonu najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>– przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa</p> <p>– zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939)</p> <p>– identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>– omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa</p> <p>– wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK</p> <p>– charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji</p>	<p>Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL)</p> <p>– zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryła Ratajskiego, Franza Kutschery</p> <p>– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>– omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją</p>	
--	--	--	---	--	--	--

			– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj	– przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj		
TSW – Zbrojne akcje polskiego ruchu oporu	1. Akcja pod Arsenalem 2. Akcja „Główki”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: akcja pod Arsenalem – zna datę: akcji pod Arsenalem (III 1943) – identyfikuje postać: Jana Bytnara ps. Rudy – przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: zamach na F. Kutschere, sabotaż, dywersja, Kedyw – zna datę: zamachu na Franza Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Tadeusza Zawadzkiego ps. Zośka, Franza Kutschery – przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenalem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki” – identyfikuje postać: Emila Fiedorfa ps. Nil – przedstawia metody działalności Kedywu – omawia przebieg akcji pod Arsenalem	Uczeń: – zna datę: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942) – omawia przebieg zamachu na F. Kutschere	Uczeń: – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	1. Niemiecki terror	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń: – wymienia znaczenie terminów:	Uczeń: – zna daty: zamordowania rodziny	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec

	<p>2. Postawa Polaków wobec okupacji</p> <p>3. Zagłada polskich Żydów</p> <p>4. Powstanie w getcie warszawskim</p> <p>5. Polacy wobec Holokaustu</p> <p>6. Rzeź wołyńska</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto</p> <p>– wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego</p> <p>– przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska</p> <p>– zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów</p> <p>– przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód</p> <p>– wyjaśnia, w jakim celu okupanci</p>	<p>kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne</p> <p>– zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kosak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego</p> <p>– omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki</p>	<p>Ulmów (24 III 1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Stepana Bandery</p> <p>– opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim</p> <p>– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu</p>	<p>polityki okupantów</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu</p>
--	--	---	--	--	---	--

			<p>przewodili walkę z polską kulturą</p>	<p>– charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich</p>		
<p>5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan „Burza” i jego przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 4. Walki powstańcze 5. Upadek i skutki powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W” – zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuty – zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944) – identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego – przedstawia założenia planu „Burza” – charakteryzuje etapy przebiegu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama” – zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Ericha von Bacha-Zelewskiego – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego

			powstania warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego 		
6. Polacy w koalicji antyhitlerowskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Armia Polska we Francji 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii 3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglę, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943) – identyfikuje postać: Władysława Andersa – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944) – identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – opisuje szlak bojowy polskich jed- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej

				nostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej		
7. Sprawa polska pod koniec wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polska lubelska 2. Jałta a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu – zna daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945), – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”) – zna daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945) – identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fiedorfa ps. Nil 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Iwana Siemowa, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka – wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łącały postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej

			<p>i w Jałcie dotyczące sprawy Polski</p> <p>– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie</p>	<p>– podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p>		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny podział świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych</p> <p>– zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, <i>Powszechna deklaracja</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>– zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia, dla czego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO</p>

		<p>konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ 	<p><i>cja praw człowieka</i>, strefa okupacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> (1948) – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym – opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George’a Marshalla – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją 	
--	--	--	--	--	--	--

<p>2. Początek zimnej wojny</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński – zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961) – identyfikuje postać: Harry'ego Trumana – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949) – identyfikuje postać: Konrada Adenauera – wskazuje na mapie żelazną kurtynę – przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953) – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Waltera Ulbrichta – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec
---------------------------------	--	---	--	--	--	---

			<p>Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p> <p>– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p>			
TSW – Historia muru berlińskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński</p> <p>– zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zburzenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990)</p> <p>– wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</p> <p>– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postać: Helmuta Kohla</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w propagandzie komunistycznej odgrywał mur berliński</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Checkpoint Charlie</p> <p>– zna daty: śmierci pierwszej ofiary (VIII 1961) przy próbie przekroczenia muru berlińskiego, wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)</p> <p>– opisuje, jak budowano mur berliński</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób opinia międzynarodowa za-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy’ego i R. Reagana</p>

					reagowała na budowę muru berlińskiego	
3. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie – zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956) – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956) – identyfikuje postać: Nikity Chruszczowa – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia przejawy odwilży w ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform – zna daty: powstania Kominformu (IX 1947), – identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje ogłoszenia tego przemówienia – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960 	<p>ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 		
4. Daleki Wschód po II wojnie światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna koreańska 4. Klęska Francji w Indochinach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: wojny w Korei (1950–1953) – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna – zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja – zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), <i>Czerwona księżeczka</i> – zna daty: rozejmu w Panmun-dżonie (1953) – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia następstwa procesu dekolonizacji

		<p>czasie zimnej wojny</p>	<p>– identyfikuje postaci: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina – omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach</p>	<p>Dien Bien Phu (1954) – identyfikuje postaci: Czang Kajszeka, Douglasa MacArthura – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – opisuje proces dekolonizacji Indochin</p>	<p>szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei</p>	
<p>5. Rozpad systemu kolonialnego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadek kolonializmu w Afryce 	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki – zna datę: Roku Afryki (1960) – identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm</p>	<p>Uczeń: – zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967) – identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie</p>	<p>Uczeń: – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p>

	5. Kraje Trzeciego Świata		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955) – wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego 	dekolonizacji i po 1960 r.	
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” – zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium – zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim

			<p>wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael – wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej 	<p>porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Ruhollaha Chomeiniego, Sadama Husajna – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego 	
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń – zna datę: praskiej wiosny (1968) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie – zna daty: desantu w Zatoce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerni Khmerzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem – zna daty: umieszczenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

	5. Praska wiosna	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Fidela Castro – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu 	<p>Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przejścia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979), – identyfikuje postać Dwighta Eisenhowera – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży 	<p>pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969),</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga 	
--	------------------	--	---	---	--	--

			sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji			
8. Droga ku wspólnej Europie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokryzacja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Od EWG do Unii Europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG – podaje przyczyny integracji europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maasticht – zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maasticht (1992) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967) – wskazuje na mapie etapy rozszerzenia EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokryzację państw Europy Zachodniej – porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975) – identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej 			
9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentów 4. Ruchy feministyczne 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Grenepeace, Woodstock, terroryzm polityczny – zna daty: buntów studenckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – wymienia przykłady zespołów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie w USA 	terroryzmu politycznego	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ (II PÓŁROCZE)						
1. Początki władzy komunistów w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowa Polska 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawy polskiego społeczeństwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemia Odzyskana, referendum ludowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wi- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

	<p>4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory</p>	<p>– zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p>	<p>„sła”, Polskie Stronictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty: pogromu kieleckiego (1946), akcji „Wisła”(1947) – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej</p>	<p>Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970) – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego</p>	<p>– przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne</p>	
--	---	--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS 		
TSW – Jak Polacy zajmowali Ziemię Odzyskaną?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowywanie Ziemi Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ziemia Odzyskana – zna datę: początku napływu osadników na Ziemię Odzyskaną (1945) – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: szabrownictwo – zna datę: akcji „Wisła” (1947) – omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków – omawia przyczyny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną – przedstawia postawy Polaków, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania Ziemi Odzyskanych (1945) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komuni- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Augusta Hlonda – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziemi Odzyskanych i ich mieszkańców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych

			którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	styczna upowszechniała ideę Ziemi Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemię Odzyskaną		
2. Opór społeczny wobec komunizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieki? 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikuje postaci: Danuta Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldorfie ps. Nil (1953) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbięcia ostatniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłoszenia polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951) – identyfikuje postaci: Mariana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych

			<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego – przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego 	<ul style="list-style-type: none"> zgrupowania podziemia antykomunistycznego (1963) – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły – omawia sposób funkcjonowania aparatu terroru – wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników 	<ul style="list-style-type: none"> Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek – przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa 	
3. Powojenna odbudowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja przemysłu i handlu 5. Plan trzyletni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni – zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania – przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: powołania Ministerstwa Ziemi Odzyskanych (1945) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej

		– omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu	planu trzyletniego (1947–1949) – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne Polski – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji	– przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu	– wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemie Odzyskane – omawia przebieg odbudowy Warszawy	
4. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska z 1952 roku 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL)</p> <p>– zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm</p> <p>– zna daty: powstania PZPR (XII</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwo Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950)</p> <p>– identyfikuje postaci: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarska</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego w Wojsku</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50.</p> <p>– ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu</p>

	7. Walka z Kościołem katolickim	– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim	1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego – podaje założenia planu sześcioletniego – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich	– zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu	Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła	
5. Polski Październik	1. PRL po śmierci Stalina 2. Spory wewnętrzne w PZPR	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: październiki Czerwiec	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińscy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw	Uczeń: – ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec

	<p>3. Poznański Czerwiec</p> <p>4. Początki rządów Gomułki</p>	<p>– zna datę: polskiego Października (X 1956)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p>	<p>Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa</p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956),</p> <p>– identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p> <p>– przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy</p> <p>– charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w</p>	<p>– zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957)</p> <p>– identyfikuje postać: Edwarda Ochaba</p> <p>– wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR</p> <p>– omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy</p>	<p>Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu”</p> <p>– identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w.</p> <p>– prezentuje poglądy natolińców i puławian</p>	<p>wydarzeń poznańskich</p>
--	--	---	--	---	--	-----------------------------

			Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa			
6. PRL w latach 1956–1970	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70 – zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja – zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970) – identyfikuje postacie: Willy'ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970) – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kurońa, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL

			– opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim – opisuje nro-dziny i działalność opozycji		
7. Polska w latach 70. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Druga Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt 3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „druga Polska” – identyfikuje postać: Edwarda Gierka – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu” – zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia okres rządów Edwarda Gierka

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV						
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	1. Czerwiec 1976 roku 2. Powstanie opozycji 3. Rozwój opozycji 4. Papież w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76 – zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978) – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW) – zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979) – identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – zna daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979) – identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP) – zna datę: założenia WZZ (1978) – identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wysockiego, Bogdana Borusewicza – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	

			– określa cele i opisuje działalność KOR-u	niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne		
2. Powstanie „Solidarności”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strajki sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać: Lecha Wałęsy – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r. 	

			Polsce przygotowały się do konfrontacji siłowej z opozycją	– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”		
3. Stan wojenny i schyłek PRL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnie lata PRL 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyska, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania G. Przemyska (1983) – identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego 		
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happeningi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność po Okrągłym Stole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa – zna datę: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990) – identyfikuje postać: Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Krzysztofa Skiby – przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu

<p>4. Rozpad bloku wschodniego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w ZSRS 3. Jesień Ludów 4. Rozpad ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pie-restrojka</i>, Jesień Ludów – identyfikuje postaci: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>glasnost</i>, <i>uskorzenie</i>, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – identyfikuje postaci: Václava Havla, Borysa Jelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mu-dżahedini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990) – identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium zła”, pucz Janajewa – zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991) – identyfikuje postać: Giennadija Janajewa – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej
------------------------------------	---	--	--	---	---	--

			– wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS	na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie		
5. Początek III Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wybory czerwcowe 4. Budowa III Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989) – identyfikuje postacie: Tadeusza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczypospolita Polska (29 XII 1989) – identyfikuje postacie: Czesława 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreśka” i problem z jego rozumieniem – zna datę: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988) – identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

		– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych	Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE						
1. Europa po rozpadzie ZSRS	1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej rzeczywistości 3. Wojna w Czeczenii 4. Wojna w Jugosławii	Uczeń: – zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999) – identyfikuje postać: Władimira Putina – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia – zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008) – identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa	Uczeń: – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa

			<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugosławii 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu 	
TSW – Terroryzm w walce o niepodległość	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: terroryzm – wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: zamachu na szkołę w Biesłanie (2004) – wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich – omawia skutki społeczne i polityczne zamachów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: zamachu w teatrze na Dubrowce (2002) – identyfikuje postać: Szamila Basajewa – opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce – przedstawia przyczyny, prze- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995) – identyfikuje postać: Wiktora Czernomyrdina – omawia przebieg i skutki zamachu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawę władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego

			bojowników cze- czeńskich	bieg i skutki zama- chu na szkołę w Biestanie	na szpital w Bu- dionnowsku – opisuje działania władz rosyjskich skierowane prze- ciwko terrorystom czeczeńskim	
2. Konflikty na świecie po 1989 roku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykań- skie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt pale- styńsko-izrael- ski 5. Wojna z terro- ryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znacze- nie terminu: Al-Ka- ida – zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje po- stać: George’a W. Busha – wyjaśnia przy- czyny i skutki wojny z terrory- zmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny domina- cji USA we współ- czesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znacze- nie terminów: po- lityka neokoloniali- zmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfikuje po- stacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna – wyjaśnia, na czym polega poli- tyka neokoloniali- zmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charak- ter wojny w Iraku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znacze- nie terminów: ma- sakra na placu Tia- nanmen, talibo- wie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: poroz- umienia izrael- sko-palestyńskiego w Oslo (1993), ma- sakry na placu Tia- nanmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), anek- sji Krymu (2014) – identyfikuje po- stacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ludo- bójstwa w Rwan- dzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jeme- nie (2015) – identyfikuje po- stać: Baszara al- Asada – wyjaśnia, dla- czego manifesta- cja chińskich stu- dentów w 1989 r. zakończyła się nie- powodzeniem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współ- czesnych konflik- tów w Afryce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współ- czesnego świata

			– omawia zjawisko terroryzmu islamskiego	– przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w.		
3. Polska w latach 90. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy gospodarcze 2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997) – identyfikuje postaci: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego – wymienia najważniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikuje postaci: Leszka Balcerowicza, Jacka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze” – zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997) – identyfikuje postaci: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: popiwiek – zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.

			<p>Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. 	<p>pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej 		
4. Polska w NATO i EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

	5. Polska w wojnie z terroryzmem	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO 	<p>(2002) i Iraku (2003)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO 	<p>Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO 	– opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem	
5. Świat w erze globalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykanizacja, kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wy- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie

	5. Współczesne migracje	niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji	współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia	– wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie	nikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych	
6. Wyzwania współczesnego świata	1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przemoc zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europa, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki	Uczeń: – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie

			– prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata	za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety	przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII						

Wymagania opracowane przez Lidę Leszczyńską, oparty na programie nauczania *Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego